

Rondetafelgesprek Corona-app

Er zijn drie hoofdlijnen in het rondetafelgesprek naar voren gekomen.

1. Aandacht voor de fundamentele mensenrechten/ grondrechten, die breder is dan alleen de privacy en veiligheid. Belangrijke vraag hierbij is de vormgeving van een wettelijk kader, waarin risico's worden beperkt en benodigde bescherming wordt geregeld. Er moet worden nagedacht worden over het stopzetten van de app, en breder: hoe zit de maatschappij er uit (na het stopzetten van een dergelijke app), waarbij de technologie zo'n grote impact heeft gehad.
- 2.
3. Aandacht voor het proces: maak eerst helder wat probleem is/ maak helder hoe een 'opening up op een intelligente manier' er uit ziet en wat de GGD nodig heeft, bedenk dan welke instrumenten daarbij horen en eventueel welke technologie daarbij gebruikt kan worden. Het gaat daarbij over een breed-maatschappelijk vraagstuk, dus betrek ook benodigde disciplines en burger erbij. Belangrijk daarbij is zeker is het gedrag en het gebruik maken van de sociale intelligentie van mensen. Heb vertrouwen!
- 4.
5. Aandacht voor de techniek. Hierbij werd met name ingegaan op het gebruik van bluetooth en de beperkingen van deze techniek voor het meten van afstanden. Er is veel aandacht voor de oplossing van Google en Apple. Kijk of je proven-technologie kunt inzetten (OLVG/ COVID-radar).

Algemene teneur:

- zowel de uitgenodigde experts als kamerleden zijn (positief) kritisch.
  - er is veel waardering vanuit de experts voor de open en transparante aanpak door VWS. Er is een duidelijke oproep om deze aanpak zo door te zetten (niet terug trekken binnen het ministerie, niet schrikken van de kritiek, maar blijf deze discussie juist breed maatschappelijk/ multi-disciplinair voeren).
  - begin bij het probleem: welk gedrag is gewenst in een volgende fase en hoe bereiken we dat (welke instrumenten zijn nodig bij de betrokken partijen). Op basis daarvan wat er precies nodig is. Overweeg zorgvuldig de verschillende alternatieven en reeds beschikbare middelen (bv OLVG en Covid-radar)
- Daarbij is het ook belangrijk om te kijken naar effectiviteit van ingezette instrumenten, waaronder een eventuele app.
- Letterlijk wordt gezegd: ga terug naar de tekentafel, kijk naar het doel en pas daarna naar de in te zetten middelen.
- In het geval de app (in min of meer de huidige vorm) doorgaat, zijn er veel vragen over het wettelijke kader. Welke elementen zouden in een wettelijk kader moeten worden geregeld (bijv nevengebruik, eind van gebruik van de app, rechten van burgers bij oneigenlijk gebruik van data). Heb discussie over het doel en de proportionaliteit (invullen van H2

Aanwezige experts

Blok 1: 08:30 - 09:25 uur Wetenschap

1. 5.1.2e Universiteitsprofessor Recht en Digitale Technologie, Universiteit van Amsterdam
2. 5.1.2e .1.2e Media en Digitale Samenleving, Universiteit Utrecht
3. 5.1.2e Digital Society Institute, Universiteit Twente

Blok 2: 09:30 - 10:25 uur Wetenschap

1. 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e Wetenschappelijk Onderzoek Eerstelijns geneeskunde 5.1.2e National eHealthLiving Lab, LUMC
2. 5.1.2e technische natuurwetenschappen TU Delft, expertise ethiek/filosofie van de technologie

3. [redacted] 5.1.2e University Lecturer Modern China Studies/Leiden University

Blok 3: 10:30 -11:25 uur (onderzoeks-) instellingen

1. [redacted] 5.1.2e Privacy First

2. [redacted] 5.1.2e Bits of Freedom

3. [redacted] 5.1.2e Waag

Blok 4: 11:30 - 12:25 uur juridisch & bedrijfsleven

1. [redacted] 5.1.2e, Lid Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden Inlichtingen en Veiligheidsdiensten (TIB), [redacted] 5.1.2e OVV

2. [redacted] 5.1.2e, [redacted] 5.1.2e IT Security Consultant/Ethisch Hacker

3. [redacted] 5.1.2e, [redacted] 5.1.2e Privacy Management Partners